

محرك های سیستم اعصاب مرکزی توسط ورزشکاران برای افزایش میزان انرژی، دقت و تمرکز حواس، تحریک رفتاری و بالا بردن سطح هوشیاری استفاده می شوند. مصرف مواد محرك را می توان به دوپینگی مرگبار در میان ورزشکاران تعبیر نمود. ناآگاهی از اعتیادآور بودن محرکها یکی از دلایل استفاده برخی ورزشکاران از آنها می باشد.

آمفتامین ها یک دسته از این مواد می باشند که سرآغاز دوپینگ در ورزشهای نوین با این داروها بوده است. مت آمفتامین (شیشه) یکی از ترکیباتی است که متاسفانه مصرف آن در بین گروه سنی جوان و ورزشکار نیز مشاهده می شود چرا که سبب بالا رفتن کاذب انرژی و کاهش خواب و اشتها می شود. به این ترتیب ورزشکارانی که در مسابقه هستند، آن را برای افزایش استقامت بدن مصرف می کنند. شیوع مصرف این مواد در میان این قشر و بخصوص زنان ورزشکار دلایل دیگری هم دارد؛ تبلیغات دروغین درباره شیشه باعث شده است این ماده ممنوعه به عنوان ماده ای برای تناسب اندام، تولید انرژی بیشتر و حتی افزایش قوای جنسی شناخته شود. کاهش خواب و اشتها و افزایش تحرک به طور مسلم به کم شدن وزن می انجامد، اما قدرت جادویی شیشه فقط مدتی کوتاه طول می کشد و پس از آن در حالی که مصرف کنندگانش را بشدت معتاد کرده است، برعکس عمل می کند. پس از چند ماه مصرف شیشه به واسطه به هم خوردن تعادل پروتئین در بدن، ماهیچه ها تحلیل می روند و انرژی زایی و افزایش قدرت متوقف می شود. استفاده از شیشه، از آن جهت که عروق دهانی را منقبض می کند، به خرابی سریع دندانها می انجامد که یکی از نشانه های شناخت معتادان به این مخدر است. گرچه خشکی و چروکیدگی پوست، کم خونی و ضعف حافظه نیز از جمله نشانه های مصرف شیشه است، اما واضح ترین علامت مصرف شیشه به هم خوردن تعادل روانی معتادان به آن است. افزایش ترشح ماده دوپامین در مغز پس از مصرف شیشه، معتادان را به پرخاشگری، افت کارکرد روزانه، اختلال در خواب، پرحرفی غیرعادی، توهم های بینایی و شنوایی، باورهای پارانوئیدی (بدبینانه) نسبت به دیگران که منجر به جنایت می شود و افسردگی شدید دچار می کند و در ۲۰ درصد معتادان جنون و خودکشی را سبب می شود.

ولی اخیراً مصرف سایر مواد محرك هم به بهانه کاهش وزن در بین زنان رواج یافته است. با وجودیکه سوء مصرف مواد مخدر در زنان بسیار کمتر از مردان است ولی بدلیل ظاهر فریبنده تبلیغات محصولات مرتبط با لاغری، سوء مصرف مواد محرك در خانم ها بیشتر از آقایان می باشد. گاهی در برخی از باشگاههای ورزشی مشاهده می شود که مکمل هایی برای این قشر از ورزشکاران تحت عنوان مکمل های موثر در تناسب اندام و لاغری عرضه می شود که بعضاً آلوده به انواع مواد محرك می باشند.

متیل هگزان آمین (methyhexaneamine) یکی از ترکیبات آمفتامینی است که در ترکیب مکمل های جدید وارده به بازار مصرف دیده شده است. همچنین در اواخر سال ۲۰۱۰ میلادی گزارش هایی مبنی بر مثبت شدن نتیجه آزمایش دوپینگ ورزشکارانی در انگلستان، هندوستان و استرالیا با مصرف مکمل های آلوده به این ماده اعلام شده است. این ترکیب با اسامی زیر نیز در لیست اجز تشکیل دهنده محصولات متنوع مکملی ممکن است مشاهده شود:

1,3-dimethylamylamine

Dimethylamylamine

Dimethylpentylamine

DMAA

Forthane

Floradrene

Geranamine

Geranium oil

Flower oil

لازم به ذکر است که این ترکیب در گذشته در فرمولاسیون اسپری های دکونژستانت بینی کاربرد داشته است، ولی اخیراً با توجه به شناسایی اثرات تحریک کنندگی آن در ترکیب مکمل های غذایی- ورزشی وارد شده است. همچنین ممکن است به منظور افزایش دادن اثرات تحریک کنندگی و انرژی زایی، این ترکیب همراه با کافئین در فرمولاسیون دو گروه مکملی های مورد اشاره زیر استفاده شود:

- ۱- مکمل های لاغری: به عنوان مثال نوشیدنی های پودری و قرص هایی چربی سوز و کاهش دهنده وزن. این ترکیبات معمولاً حاوی ترکیب افدرا که خود نیز در فهرست ممنوعه قرار دارد، نیز می باشند.
- ۲- مکمل های محرک قبل از تمرین: این محصولات معمولاً در دوره های بدنسازی بعنوان افزایش دهنده قبل از تمرین یا **pre-exercise boost** عرضه و مصرف می شوند.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.